

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Az új esztendő.

Irta: **Egy 67-es.**

Zombor, 1906. jan. 4.

Nincs magyar ember, aki ennek az esztendőnek beköszöntésekor ne gondolt volna arra, hogy ugyan minő jövőre virradunk, ugyan mi vár erre a szegény magyar hazára, amely immár a törvényhozás két faktora között felmerült ellentét következtében sokat szenvedett.

Béke hírek szállingóztak a levegőben s íme ennek dacára az ujévi beszédek harciasak voltak, olyan merevséget árultak el, hogy az optimistának is kétségbe kell esnie a békekilátások fölött.

Ilyen körülmények között bizony nem igen kívánhatott a magyar a magyarnak boldog új esztendőt. Pedig bőségesen rá férne már egy kis boldogság.

Ha az új esztendő küszében ilyen sötét a láthatár, akkor nem szabad egy pillanatig sem tovább habozni azoknak, akiknek a kezébe az ország sorsa jelenleg letéve van. A káros és átkos állapotot meg kell szüntetni. Tovább nem szenvedhet ez az ország, mert

minden további nyomorgás évtizedekre kiható visszamaradást eredményez.

Az új esztendőben nekünk és minden magyar embernek az az óhajunk, hogy a gordiusi csomót ketté kell vágni s az államéletet a rendes kerékvágásba terelni.

A megoldási mód szerintünk nagyon egyszerű. Ha a törvényhozás egyik faktora a merevségből nem enged, a másik faktor többsége vegye át egyszerűen kevesebb engedménnyel a kormányzást. Ekként a hatalom a kezében lesz; egy csapásra elhárítja azt a mérhetlen nagy veszedelmet, amelyet a mai áldatlan viszonyok a méhükben hordanak. Helyre áll a béke, a rend; csendben újra munkálkodhatunk hazánk bekés megerősítésén. Emellett ők válnak a törvényhozás másik faktorának közvetlen tanácsadóivá s módjukban lesz lassan talán, de biztosan megtörni a jeget s a törvényhozás másik faktorát közelebb hozni a nemzet szívéhez, vágyaihoz és jogos kívánalmaihoz.

Ne értsen senki se félre bennünket. Távol áll az a szándék tőlünk,

mintha azt akarnók tanácsolni, hogy a többség mondjon le a nemzeti követelésekről s így mondjon le jogokról. Ezt azért sem mondjuk, mert a mi meggyőződésünk szerint a magyar nemzet sohasem mondott és nem is mondhatott le semmiféle ősi jogáról; nem mondhat le most sem. A megszentelt ősi jogok örökké élnek s azokról lemondani nem lehet. A magyar nemzet csak a viszonyokkal alkudott meg a történelem mostoha korszakainak hatása alatt; és megalkudván a viszonyokkal, sohasem jogról mondott le, hanem jogot adott avagy szerződést kötött.

Ma már annyira érezzük az áldatlan viszonyok átkos hatását és a történelem szomorú példáin okulva annyira rettegünk a bekövetkező még szomorubb jövőtől, hogy nincs komoly magyar ember, aki jogfeladással avagy árulással vádolná meg a többséget, ha az a viszonyokkal megalkudnék és a hatalmat átvenné. Nem kell ettől tartania a többségnek! Lesznek demagógok, akik megvádolják majd a többséget, de a józan magyar közvélemény elismeréssel, teljes elismeréssel fog az illetőknek adózni.

A „BÁCSKA” TÁRCAJA.

Bimbó nyílás.

Remény reménnyel ábrándot közöl,
Mosolygó bimbó bimbót üdvözöl;
Ha nyílik édes, első szerelem,
Üdvvel esordultig telik kebelem.

Ha nyílik a szív, boldogság fakad,
A kínzó édes szenvedés alatt;
Fakad és hervad . . . meg' fakad remény,
Hogy ez a bimbó egyedül enyém.

Oh, durva ahhoz bármi halk beszéd,
Elsuttogni a nyíló szív nesztét;
És durva ahhoz művészi ecset.
A nyíló szívről festni képeket.

Oh édes játék! — A szívünk hevül,
Hogy még reánk is szebb jövő derül;
E remény fest rózsát reája,
Kicsiny galambom halvány arcára.

Dalol a szívünk: fülmilék szólnak . . .

Ajkunkról édes sóhajok szállnak.

— Elnézzük egymást szótlan, álmodón,
S csodálkozunk e tündéri valón!

Andaházy Ervin.

Utóhangok a bácsmegyei alispán választáshoz.

Irta: **D=1 Toró.**

Hogy minő lélekemelően folyt le az alispán választás, az már e lapok hasábjain megiródott. Ahhoz valamit hozzátenni, vagy abból valamit elvenni: vakmerő támadás volna a toll hatalma ellen. Nem is azt akarom leírni, hanem csak az ünnepélynek egyes reflexióit szeretném gyenge tollal ecsetelni.

Bácsmegyének országra szóló ünnepe volt 1905. évi december hó 30-án. A megye székháza roskadozott a nagy embertömeg alatt. A gyűlésterem annyira zsúfolva volt, hogy egy gombostűt se lehetett volna már ott elhelyezni. A karzatokról pedig bájos női arcok mosolyogtak le a nyüzsgő-mozgó

emberáradatra. Ezek a tavasz nyíló virágai voltak a kemény, fagyos télben. Rózsarcaikról az öröm sugárzott le, villogó szemek éltető meleget löveltek szerteszét, hullámozó keblök pedig apró szívük heves dobbanását árulta el.

Lélekzetfojtva várták a nagy aktust.

Valóban azt hitte az ember, hogy nem is egy komoly dologgal foglalkozó gyűlésteremben, hanem igazi rózsáskertben jár.

Kilenc óra után nagyon hangos lett a Kossuth Lajos-utca. A Tiszavidék impozáns küldöttsége tette azt szokatlan élénk. Mintegy 200 tagból állott e küldöttség, mely hatalmas nemzetiszínű zászló lobogtatása mellett zenszóval, komoly méltósággal, gyalog vonult föl a megyeházára, mint ahogy az ünnephez illett is.

Pirostollas kucsmáikban úgy festettek, mint Damjanich egykori vitéz vörössipkásai. Még a Schweidel-szobor is megelevenedni látszott, mikor elhaladtak mellette. Mintha csak azt mondta volna:

— „Előre!”

A többségnek nagyon fontolóra kell venni ezt a dolgot, óriási nagy a felelősség, amely a vállukra nehezedik. Szép dolog az, amiért küzdenek; érdekes a legkeményebb harcra, a legnagyobb tusára. A miért küzdenek, az minden magyar embernek szívbéli vágya, lélekbéli őshaja. De vigyázni kell a többségnek! Hátba a küzdelem csak szenvedést és nyomort eredményez! Ha így lesz, akkor majd a történelem kimondja az ítéletet, hogy át kellett volna venni a kormányzást és így a rögtönös eredménytelen küzdelem helyett békésen huzamosabb idő alatt kivívni mindent.

Uj esztendő napján mindenki szebb jövő, jobb sors után fohászkodik.

Ennek a népnek, ennek az országnak is szabad felsóhajtania és kérni az intéző vezéreit, hogy gondolják meg, jobb-e a békés, lassu, de biztos haladás, avagy jobb-e a merev, kérlelhetlen harc, amely eddig is mérhetlen károkat okozott már s amely amellet hogy szenvedést és nyomort teremhet, esetleg hosszú időre elodázza mindazt, a miért küzdünk s amit a békés haladással esetleg sokkal előbb elértünk volna.

Farsang.

Az idei kalendárium, elődeihez híven, azt jelzi nekünk, hogy Vizkereszt napján kezdődik a farsang. Köszönet érte! Nélküle biz' mi sem emlékeztetett volna arra, hogy itt a vigasság, a mulatozás ideje.

A vidámképű Karnevál herceg az idén csak olyan vigan lengedezi csörgő sapkáját, akár máskor, csak hogy a visszhangja nem olyan élénk, mint a milyent megszoktunk. Kemény diót kell

az örökké jókedvű fickónak megtörnie az idén: az aggódó sziveket fel kell vidítani, életkedvet kell csepegtetnie a gondokkal terhelt fejekbe s el kell feleltetnie azokat a szomorúságokat, mik a magyart nyomják, hogy frissen perdüljön a tánc s legalább az ifja gondtalanul ropogtathassa a csárdást.

Mert a csárdásra rossz idők járnak mostanában! Nem a francia táncok ártanak neki legtöbbit. Azokat még csak valahogy eljárók, mert a muzsikájuk nem bántja a fülünket. Az osztrák keringő az, mely a csárdást le akarja fokozni. A nemzeti táncot ez akarja leszoritani s mégis azt követeli, hogy a magyar Karnevál vidám arcot vágjon a csunya játékhoz.

Nem parabelában beszélünk. Tény, hogy nemzeti táncaink: a csárdás és a körmagyar mindinkább sarokba szorulnak. Helyettök a magyar jellegnek teljesen idegen cifrán-formás, mondhatnók, tartalom nélküli táncok szerepelnek a modern bálók táncrendjein s a csárdást, kivetkőztetve eredetiségéből, a külföldi táncok raffinált cikornyáival hamisítva, lejtí inmmár ifjuságunk, közbekezőbe csak egy: „Soh'se halunk meg!” kiáltással mentve meg ősrégi eredetét.

Pedig ha így tovább haladunk, úgy még az esetben is, ha a természet könyörtelenül követelő enyésző jogát a magunk részére meg is tagadhatnók, feltétlenül odavész, aminek öröklétéről a hazafiaknak nemzedékről-nemzedékre gondoskodni legszentebb kötelességük: a magyar Géniusz. Lám, a közéletben minő lélekemelően buzdul fel hazafias lelkesedésünk. Szabad-e róla megfelekezünk, amikor néhány órára felszabadulva a nyomasztó gondoktól, fesztelenül vigadunk?

Ne mondjuk, hogy zárkózzunk el egészen a külföldi mintáktól. Elvégre is, még a legszebb tánc is, ha váltokozás nélkül járják, a legszenvedélyesebb táncost is elpáitollathatná Terpsychore hiveinek köréből és a mulatságot unalmassá, tehát feleslegessé tehetné. De azt már igenis meg lehet követelni a hazafias magyar ifjuságtól, hogy sűrűbben, hiebben hódoljon a magyar táncnak s ne csináljon belőle bécsi valcert.

Az osztrák befolyást amugy is eléggé keservesen sinylük meg a közélet minden ágában, legalább a mulatásunkban ne engedjük neki helyet. Itt a farsang! Dobjuk félre a gondokat s örüljünk neki, este és éjjel, hiszen a farsang is, ha úgy vesszük, a szeretet ünnepe, amikor az ember örül az embernek és vele társulva élvezi az életnek oly szűken mért örömeit. Bizzunk a gondviselésben, mely megpróbáltatásoknak ugyan gyakran teszi ki a magyart, de őt el nem hagyja sohasem.

De legyünk aztán magyarok is mindenkoron, akár küzdünk, akár mulatunk. Mert a magyarságunk az a pajzs, melyről minden ellenséges nyíl lepattan, anélkül, hogy kárt tehetne bennünk.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1905. évi december hó 30-án Latinovits Pál főispán akadályoztatása miatt Hauke Imre polgármester elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott. Kiküldött tudósítónk a közgyűlés lefolyásáról a következőkben számol be:

Hauke Imre polgármester pontban 11 órakor a tisztviselők élén a közgyűlési terembe vonult, ahol elfoglalván az elnöki székét, üdvözölte a csekély számban megjelent bizottsági tagokat és a jegyzőkönyv vezetésével Gyurisits György főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével Radisits Lázár aljegyzőt és az

Mikor a közgyűlési terembe értek, a kuruc zászlótartó, egy hatalmas, szép szál ember, meghajtotta a trikolt, aztán olyan éljenriadalom harsogtatta meg a levegőt, hogy szinte repedeztek tőle a vén terem falai. Minden ajkon százsorosan hangzott az „éljen”. Még az igazság Istenasszonya is megbánta, hogy be volt kötve a szeme, mert nem láthatta azt a csodát, hogy miként emel a „felséges nép” szeretete egy embert az Olimpusra!

A választandó alispán iránti szeretetnek és ragaszkodásnak ez a megnyilatkozása a festő ecsetére volt méltó. Azt a vásznon megörökíteni talán lehetett volna, de a toll gyenge arra, hogy rigmusokba foglalja.

És ifj. bajsai Vojnits István a vármegye törvényhatósága előtt letette az esküt a magyar alkotmányra. Lélekemelő és mélyen megkapó jelenet volt ez. Néhány pillanatig, míg az eskü felolvasása tartott, elnémult a szó az ajkakon, visszahuzódott a lelkesedés a szivekbe és imaszerű fohász repült föl a keblekből a magasba, a királyok királyának a trónusához, kérvén a magyarok Istenét,

hogy a magyar haza egéről oszlassa szét a véstjósító fellegeteket.

És mikor az alispán ajkairól, mint a dörgő égről, harsány hangon elhangzott az „Isten engem úgy segéljen!... Vulkánként tört ki újból és újból az éljenriadalom, a rithmosos hangokat szárnyaira vette a hideg téli szél és szétvitte az egész országba, hogy a Kárpátoktól az Adriáig tudja meg mindenki, hogy a magyar alkotmány védelme megint egy lelkes harcossal gyarapodott.

Talán még Mátyás király se kapott annyi éljenti a Dumán, mint e napon az új bácskai „vicispán”.

Hát a zászló?!

A nemzetiszínű zászló magasan lobogott az elnöki szék fölött a jobboldali karraton.

A lelkesedés viharos kitörése támasztott körülötte szelet, mely mint a zefír, lágyan csókolgatta a selyemszárnyait, aztán szeliden meg-meglengette, az ablakon besurruló téli napsugár pedig mintha arany

betűkkel himezte volna rá ezeket a szavakat: „In hoc signo vinces!”

Vojnits István keblében sziklaszilárdan áll a szt. háromság oltára: a hit, remény és szeretet. Ez az ő dogmatikus szt. háromsága.

A hitből erőt merít, a remény vigaszt nyújt neki, de a szeretetet nem tudja egészen a keblébe zárni. Abból mindenkinek juttat valamit és sokszor úgy van vele, hogy önmagának már semmi sem marad belőle. Ezért szereti őt viszont mindenki, vallás és nemzetiségi különbség nélkül és ezért hajtja meg előtte mindenki a nagyrabecsulés zászlaját.

De van egy másik szt. háromsága is. Ez nem dogmán, hanem emberi jogokon alapszik. Ez a szép egyetértés, az őszinte nyíltszivűség és a szigorú igazság. Ezért ismeri őt Bácsországnak apraja-nagyja egyaránt és ezért nyújtja neki az elismerés örökzöld babérkoszoruját.

Sic itur ad astra!

Vojnits Istvánnak nincs Achilles sarka.

ügyészi teendők ellátásával dr. Thurszky Zsiga ügyészt bizta meg és az ülést megnyitottak jelentette ki.

A közgyűlés tárgysorozata a következő volt:

A m. kir. belügyminiszter intézkénye városi építkezési szabályrendelet módosításának jóváhagyása tárgyában. — A módosított szabályrendelet meghirdetni határoztatik és 30 nap múlva életbe léptetni rendeltetik.

A m. kir. belügyminiszter leirata az építendő városi közkórház ügyében. — Tudomásul vétetik és a Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságával megtartandó tárgyalásra Hauke Imre polgármester, Spanyol József tanácsnok, dr. Thurszky Zsiga tiszti ügyész, dr. Poppovits István, Falcione Gusztáv, dr. Konyovits Dávid és Sztrilich Zsigmond bizottsági tagokból álló bizottság jelentését kötelezettségé mellett kiküldetik.

Főispáni átirat Listyevity Titusz helyettes rendőrfőkapitánynak az üresedésben levő városi rendőrfőkapitányi állásra történt végleges kinevezése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Főispáni átirat Sréter Károly városi alszámvevőnek tisztelbeli főszámvevővé történt kinevezetése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

A városi igazoló választmány jelentése a folyó évi december hó 11-én megtartott városi bizottsági tagválasztás tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Dr. Poppovits István és Szimendits Száva zombori lakosok kérvénye az 1906. évi legtöbb adót fizető városi bizottsági tagok sorából való törlésük iránt. — Töröltetni és helyükbe Lugumerszky István és Krónits Trifun pótlagok határozatnak behivatni.

H i r e k.

Olvasóinkhoz. Az új esztendő beköszöntésével lapunk immár a XXIX. évfolyam küszöbét lépi át.

Ebből az alkalomból talán szerénytelenség nélkül szabad olvasóinkhoz fordulni és továbbra is kérni szives támogatásukat.

Akik a lefolyt huszonnyolc esztendő alatt meglisztelték szives érdeklődésükkel, azok képet alkothattak maguknak arról, hogy mi hogyan fogjuk fel hírlapírói kötelességünket. Továbbra is abban a komoly irányban óhajljuk a közügyeket szolgálni.

Az az ország érdekeinek szolgálata képezte mindig első feladatunkat. És ennek a feladatnak mindig a legjobb meggyőződésünk szerint igyekeztünk megfelelni, anélkül, hogy a politikát felhasználjuk volna olcsó hírlapi sikerek hajhászására. Igaz meggyőződésünk szerint a jövőben is a legnagyobb higgadt-sággal igyekezünk megfelelni politikai kötelességeinknek.

Ugy a politikai részben, mint a lap egyéb részeiben a jelszavaink voltak: az igazság, a tárgyilagosság, a komolyság és a mérsékelt, nem sértő modor. Ezek a jelszavak vezették mindig tollunkat, akkor is, ha általánosságban irtunk, de akkor is, ha személyeket kellett a közügy érdekéből aposztrofálnunk.

Amikor 28 év után új előfizetést nyitunk, nem kívánunk hosszas, hangzatos frázisokkal lapunk barátaihoz és olvasóihoz fordulni. Csak keresetlen, egyszerű szavakban kérjük, hogy benünket a jövőben is támogatni sziveskedjenek.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

Uj vonatpár. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a budapest—szabadkai gyorsvonatokhoz csatlakozólag Szabadka és Zombor között a vármegye közigazgatási bizottsága által kérelmezett vonatpár közlekedését indokoltak találván, annak a folyó évi nyári menetrendbe való felvételét, illetve f. évi május hó 1-től való forgalomba helyezését elrendelte. E közérdekű újítás főképp Latinovits Pál főispán közbenjárásának köszönhető.

Protestáns bál. Városunk protestáns ifjusága ma este tartja meg az ág. ev. templomtorony alapja javára rendezendő fényes mulatságát. Külön meghívók nem bocsájtatnak ki. A jótékonycélra való tekintettel, felülfizetések hírlapilag nyugtáztatnak. A bál igen fényesnek ígérkezik és közönségünk körében élénk érdeklődés tárgyát képezi.

Elhunyt szerb mecénás. Pajevics Arzén, a szerbek egyik bőkezű mecénása hatva egy esztendő korában Ujvidéken elhunyt. Pajevics mint nyomdász munkás kezdte meg pályáját s igen nagy vagyonra tett szert, amelynek legnagyobb részét szerb kulturális célokra fordította. Az elhunyt tekintélyes özszeget hagyott az ujvidéki szerb gimnáziumra.

Mucsai állapot. A lefolyt karácsonyi ünnepek alatt vigan lövöldöztek a bunyevác legények nemcsak a határban, hanem a város kellős közepén a Kossuth Lajos utcában is s ami még különösebb, nemcsak fojtással, hanem söréttel is. Magunk láttunk három sihedert, amint a nevezett utca aszfaltján a kocsiút közepén sétáló rendőr füle hallatára hatalmas durrogatással rázkódtatták meg a gyöngébb idegzetű gyanutlan közönséget. Nem csoda ily körülmények között, ha — mint értesülünk — emberbe is belelöttek. Most ismét ünnepek előtt állunk s ha erélyes főkapitányunk nem teszi meg a kellő intézkedéseket, féltő, hogy a revolverezés és pisztolyozás még bátrabban fog folyni s tán még emberéletet is követel áldozatul. Eleve figyelmeztetjük ennél fogva a főkapitányságot, hogy vessen egyszer véget e mucsai állapotnak a nagyközönségnek békéje és személybiztonsága érdekében. Aki mindenáron lövöldözéssel akar ünnepelni, menjen ki a határba, ahol senkit meg nem ijeszt, senkiben kárt nem tesz. Reméljük, hogy jóindulatu figyelmeztetésünknek meg lesz a kellő fogantatja.

Atalakult hírlap. A Zentai Híradó című, eddig hetenként egyszer megjelent társadalmi lap, hetenként háromszor megjelenő két filléres politikai lappá alakult át, pártonkívüli, szociális programmal. A lap főszerkesztője Kovács Jenő dr., budapesti hírlapíró, felelős szerkesztője Kabos Ármán, aki eddig tíz éven át szerkesztette a lapot.

Szilveszter éjjelén.

(Vége.)

— El voltam bűvölve! — mondám végre, egészen magamhoz térve.

— Tudom, tudom! — nevetett a kedves nő, a háziasszony volt. Úgy tett, mint már akárhányszor, mikor a férfiak a kártyaasztalhoz ülnek; ide vette magát, alig birtam nyomára akadni, tíz perce már, hogy nézem s ön nem vett észre; ugyan mit lát ezen a képen, hogy úgy rajtafelejtette a lelkét?

— Ezen a képen? — kaptam az alkalmon — oh, ez pompás! Az tudniillik, hogy még sem aludtam — gondoltam magamban.

— Az ám, csak hogy a festő elfelejtette jobban megcsinálni! — évődött a nő.

— Nem is a munkára értem — viszonzám — hanem a tárgyra. Egy kis fiu a lepkeket kergeti. A lepke az élet, a fiu pedig —

— Az pedig ön — nevetett a háziasszony és karonfogva bevezetett a másik terembe.

Harsány éljen hangzott elének, az újévet köszöntötték föl éppen. ég felé nyújtott ke-

zekkel és minden kézben tele pohár volt; az enyémben is azt nyomtak: „Éljen az új esztendő! Éljen! Éljen!”

— És ne üssön az apjára! — tevém én hozzá halkán, nehogy az általános jókedvet zavarjam.

— A halottakról csak jót! — fordult hozzám szomszédnőm, aki mégis meghallotta szavamat.

— Igen ám, csak lehetne — mondám!

— Ha egyebet nem, azt, hogy elmúlt.

— Helyes, és még valamit.

— Vajjon mit?

— Hogy a hölgyeknek annyi alkalmat nyújtott, kimutathatni szívök szeretetét.

— No látja! Pedig ez még semmi, a java majd csak ezután fog következni a farsang alatt, az lesz csak a jó szívek szüretje! — felelé az én szeretetreméltó szomszédnőm.

— Éljen az új esztendő! — hangzott újra mindenfelől a teremben és mi is összekoccintottuk poharunkat, azok egészségére, akik az új évben szép és kedvessé fogják tenni az életet.

Hogy fecerunt magnum áldomás, azt mondanom se kell.

Amit Bácsország aranykalászos rónái, édesvízü folyói és lankás dombjai megteremnek, az mind feltalálható volt a rogyásig megrakott asztalokon. Krözus kincsei eltörpültek ennél a lukullusi lakománál. Mikor pedig a „fekete sereg” vonója a legszebb magyar nótákat csalta ki a „szárazfából”, akkor már sirva-vigadott a vendégsereg fiatalja-öregje.

A sok nóta közül egyet mégis megörökíték.

A krusevlyai Jóska odaállt a primás elé és olyan gyönyörű bariton hangon, hogy szt. Pál is meghatottan ugrott le a megyeházáról, eldalolta ezt:

Az alispán kalapomra rózsát tett,
Most is ott van, hogyha még el nem vészett,
Rózsa mellett szép a piros a tulipán,
Vörös borral itatott az alispán y.

Igy mondta.

Bocsássanak meg neki érte a krusevlyai magyarok.

Szedőink mulatsága. A magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők zombori csoportja folyó évi január hó 6-án tartja meg a Szemes-féle vendéglő összes helyiségeiben nemzetközi világpostával és szedőversenyyel egybekötött tanmulatságát. Az estély legsikerültebb része a szedőverseny lesz, amelyre eddigelé Bittermann Nándor és Fia nyomdájából Kanyó Béla, Lukits András, Rudnyák Nándor; Kollár József nyomdájából Tarnóczy Imre és Wertebach István; Báits Vladimir nyomdájából Varga Sándor jelentkezett. A verseny nagyon érdekesnek ígérkezik, újlag ajánljuk közönségünk figyelmébe.

Építkezési szabályrendelet. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága közhírré teszi, hogy a város közönsége által 1895. évi június hó 22-én alkotott építkezési szabályrendelet I. §-ának a folyó évi 258. közgyűlési szám alatt elrendelt azon módosítását, mely szerint a VII. szőlőtáblának a kórháztól az ezen szőlőtáblába vezető utig terjedő része a III. építkezési kerületbe beosztatik, a kormányhatóság jóváhagyta, s ezen ekként módosított szabályrendelet a mai naptól számított 30 nap leteltével életbe lép.

A Sloga című zombori szerb hetilap a gör. kel. újévtől kezdve politikai lappá alakul át. Szerkesztője dr. Bugarszky Kósza, ügyvéd.

Az őszi zab termelése. Az őszi zab termelése nagyobb mértékben föllendült vármegyénkben. Chotek Rezső gróf főrendiházi tag futaki uradalmában már évek óta nagy eredménnyel termelik az őszi zabot.

A bácsalmási bor sikere. Bácsalmás homoki borát egy hamburgi bornagykereskedő vásárolta össze s a bor minőségére való tekintettel — háziasításra használja.

Hus és husár. A mi mészárosaink haladnak a korrall: újévi ajándékkal kedveskedtek a fogyasztó közönségnek. Azzal igyekeznek a sovány, elaggott vágómarhák húsát nekünk puhábbá és ízletesebbé tenni, hogy kilónként felemelik az árát nyolc fillérrel. Igazán szép igyekezet, mert széles Magyarországon olyan emészthetetlen, izetlen húst nem mérnek a mészárszékekben. A mi derék s mindenekeftől jól táplált s nagy bankóju mészárosaink bizonyosan úgy gondolkodtak: mennél nagyobb az ára valamely cikknek, annál finomabb maga a cikk is. Mi azonban tamások vagyunk abban, hogy a pusztai ár-emelés a rosszat jóvá, az emészthetlent emészthetővé tegye. Azért hogy a megokolatlan ár-emelés ne vonjon megint hatósági mészárszéket maga után, azt a jó tanácsot adjuk husvágó polgártársainknak, hogy a magasabb árhoz adjanak jobb húst is, mert higgyék meg, a fogyasztó közönség nem sajnálja a magasabb árát a jobb minőségért, de menten felzudul, ha a gyalázatosan rossz minőséget akarják megfizetni vele. Jó, ha megfogadják jóakaratu tanácsunkat, de ha makacsokodnak, irunk a dolgról másképen is.

Gazdasági munkás és cselédségélypénztár tagjai. Zombor szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy az 1900. évi XVI. t. cz. 42. §-a értelmében biztosított azon kedvezmény hatálya, hogy a gazdasági munkás és cselédségélyző pénztárba rendes tagokul 35 éven felüli, de 50 éven aluli tagok is felvétetnek, a múlt év december hava 31-ével lejárt s ezentul ily tagokul csak oly egyének vétetnek fel, kik a 35. életévüket túl nem lépték.

A rejtelmes fogoly. A múlt év október 26-án volt egy esztendeje annak, hogy a szegedi rendőrség fogházába került egy urias külsejű, furcsa magaviseletű ember, akit a Szeged-állomáson tartóztattak le. Ott ödöngött a várótermek körül. Feltűnt a rendőrnök az ijedt tekintetű, sárga bajuszu idegen, akit igazolásra szólított fel. Minthogy nem tudta magát igazolni, letartóztatta és a lakatnyába vitte. Ott megmotozták, de nem találtak a zsebében semmit. Azt mondta, hogy Miklós Jenőnek hívják, péksegéd, 36 éves és a háromszékmegyei Kovásznán született. Arra kérte a rendőrséget, bocsássa szabadon, mert roppant fontos családi ügyben kell eljárnia. A rendőrség akkor azt hitte, hogy jó fogást csinált. Ennek már több mint egy éve és a

rejtelmes ember még mindig a rendőrség fogházában ül. A szakállá megnőtt, megbontosodott és valóságos családagnak érzi magát a fogház mellett lakó öröknél. A rendőrségnek csaknem minden tisztviselője megpróbálkozott már a különös tolonccal, hogy hátha vallomásra kényszerítheti. De ő hajthatatlan maradt. A napokban értesítés jött Belgrádból, hogy az, akire a szegedi tolonc hivatkozik, nem lakik ott. Így a rendőrség minden reményt feladott, hogy valaha megállapíthassa a fogoly kiletét és származását.

Egy fontos pénzügyi tranzakció. Most, amikor a politikai viszonyok zürzavara ingatag jelleget kölcsönöz közgazdaságunknak, kétszeresen örvendetes az a tény, hogy hazánk pénzügyi helyzetének konszolidáltágához kétség se férhet. Pénzügyintézetünk akcióképessége nem szenvedett a nagy válság következtében, sőt azt tapasztalhatjuk, hogy azoknak céltudatos működése egyre szélesebb alapra terjeszkedik, s e nagyarányú fellendülés mellett sohasem tévesztik szem elől azt a biztonságot, melyet a bennük feltétlenül bizo nagyközönségőlük méltán megkövetelhet. Ha figyelemmel kísérjük a hazai pénzügyintézetek 1905. évi működését, úgy az iniciatív akciók közt különösen egy tarthat számot arra, hogy a legszélesebb körökben méltassák. A Pesti Hazai Első Takarékpénztárnak ama tranzakcióját gondoljuk, mely szerint újsorsjegyeket bocsát ki. Az új sorsjegyek roppant kelendőségét biztosítja azoknak olesósága (140 korona darabonként) és játéktervük, amely a sorsjegyek időtartamát 70 évben állapítja meg; az első tíz évben évenként 3, azontul évenként 2 húzás lesz. Az első öt évben minden nyereményhúzáson 150—150 nyeremény lesz kisorsolva és lesznek évenként egy 600.000 koronás és két 300.000 koronás főnyeremények, továbbá 50.000, 40.000 és 20.000 koronás nagyobb melléknyeremény. A sorsjegyek állandó értéküket a játéktervnek ama pontjában lelik, mely szerint minden sorsjegy, előbb-utóbb, feltétlenül kihuzatik. E sorsjegyek tehát kiválóan alkalmasak tőkebefektetésre s e tekintetben előnyösen eltérnek az Osztyársorsjáték sorsjegyeitől, mely utóbbiak közül tudvalevőleg a felerész húzás után teljesen értéktelenné válik. Az újonnan kibocsátandó sorsjegyek közkedveltségét pedig az a körülmény biztosítja, hogy finanszírozásukat az agilis Hazai Bank, ez az előnyösen ismert pénzügyintézet, vette át. Nincs is semmi kétség az iránt, hogy ez intézetnek rövid dőn sikerülni fog a 30 millió korona névértékű díjkötelezvényeket, rögtön a kibocsátás után, elhelyezni s egész biztosra vehető, hogy a sorsjegyek árfolyama, közvetlenül kibocsátásuk után, jelentékenyen fel fog szökni. Csak kötelességet teljesítünk, amikor az ilyen üdvös pénzügyi akcióról dicsérettel emlékezünk meg s azt kívánjuk, hogy sikerével erősítse a politikai válság által oly annyira megviselt közgazdaságunkat.

A szegénysorsu tüdőbetegért. Ritka érdeklődéssel és ambícióval fog össze a társadalom, hogy a József kir. herceg szanatórium egyesületnek akcióját segítse. A fővárosban előkelő hölgyek az operában rendeznek nagy estélyt, de mindenütt az országban mutatkozik az embermentő akció. Kassán fényes mulatság lesz erre a célra, Zomborban, Szabadkán, Zentán bazárt rendeztek, Erzsébetvárosban rendkívüli sikerű műkedvelői előadás volt az alap növelésére és nem kevesebb mint tíz új ilyen mulatság híreről olvasunk. És ez helyesen is van így. Olyan szép a cél, és oly nagy összegre van szükség, ha csak némileg is enyhíteni akarjuk a tüdőbetegség pusztítása arányait.

Egy szarvasagancsért. Szabó Antal gulyás az érsekuradalmi erdőben talált Baján egy hatalmas szarvasagancsot és azt eltette a konyhájába. Nesztét vette a szép agancsnak Csere Sándor erdőkerülő és megfogadta, hogy megszerzi az agancsot. Ezen tervét úgy hajtotta végre, hogy szétszedte Szabó konyhájának födelét és úgy vitte el az agancsot. E miatt Szabó lopásért feljelentette Csere Sándort. Csere, aki az agancsot beszolgáltatta az uradalomnak, Szabó ellen jogtalan eltulajdonításért tett feljelentést.

Rendelet a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre. A földmivélsügyi miniszter 94600. számú rendeletében, utalva a ragadós száj- és körömfájás csökkenésére, a vármegyei és városi törvényhatóságok első tisztviselőit felhívta, hogy tegyenek meg már előre minden lehető intézkedést az iránt, hogy a betegség biztos helyhez kötésére és erélyes elfojtására szükséges összes intézkedések foganatosítása mindenkor nyomban elrendeltessék s az elrendelt intézkedéseknek a helyszínén való azonnali gondos végrehajtása feltétlenül biztosítottassék és szigoruan ellenőriztessék.

Nők, mint fogházörök. Az új esztendő első napja a női mozgalom híveinek újabb diadall jelent akciójuk terén. Ausztriában január elseje óta a fogházakba bevonultak az első női fogházörök. Ezt az újítást egyelőre csak a bécsi fogházban próbálják ki; de valószínű, hogy a közel jövőben egész Ausztria területére kiterjesztik ezt a reformot. Az osztrák igazságügyminiszter ugyanis humánus szempontból elrendelte, hogy a női foglyok felügyeletével nőket bizzanak meg s a bécsi büntető törvényszék fogházába már be is vonultak a női fogházörök. Erre az állásra hatvan nő pályázott. A női fogházörök napidija három korona. Állásuk egyelőre ideiglenes, de még az idén állandósítják. Egyenruhát nem viselnek, de sötét öltözetben s fejükön fehér főkötővel kell megjelenniük.

Értesítés. A kecskeméti ev. ref. jogakadémián az 1905—6. tanév II. felére 1906. január 7—22-ig lehet beiratkozni. Ezen a joghallgatók fölvétele február 18-ig, a késedelem kellő indoklása mellett, a jogakadémiai igazgató-tanács engedélye alapján történhetik. Az akadémiai előadások január 23-án kezdődnek. Az akadémián fizetendő iskolai díjak a következők: Felévi tandíj 30 korona, a joghallgatók Segítő és Önképző Egyesülete javára felévi tagdíj 5 korona. Az újonnan érkező joghallgatók — kik az első felévre beiratkozva nem voltak — a fenti összegben kívül 8 korona könyvtárdíjat és az országos tanári nyugdíj-alap javára 12 korona nyugdíj-árulékot tartoznak fizetni. A vizsgálati díjak a következők: Alapvizsgadíj 24 korona, pótvizsgadíj 12 korona; államvizsgálati díj 40 korona, pótvizsgálati díj 20 korona. A főiskolai tápintézetben izletes ebédet és vacsorát havi 18 korona fizetése mellett kaphatni. Szegénysorsu, kiváló szorgalmu és előmeneteli joghallgatók tandíjmentességben és tápintézet díj- és díjmentességben és szorgalmi díjakban részesíttetnek.

Pályázati felhívás. A siketnémák budapesti áll. intézetének első osztályába a következő tanévre 45 új növendék fog felvétetni. Ezenkívül a felsőbb osztályokba felvételt nyernek oly siketnémák is, akik eddig valamely vidéki intézetben tanultak ugyan, de akiknek szülői időközben a székesfővárosba, vagy annak közelébe költöztek. A vidéki 6. osztályu intézeteket végzett siketnémák itt a VII. és VIII. osztályokban folytathatják tanulmányaikat. Végül a megfelelő felsőbb osztályokba felvétetnek olyan gyermekek is, akik népiskolai tanulmányaik közben siketülvén meg, ott megtanulják a beszédnek száj- ról való leolvasását s ez uton elemi ismereteiket kiegészítik. A felvételek vallásra, nemre és nemzetiségre való tekintet nélkül a folyamodványok beérkezésének sorrendjében fognak eszközöltetni. Az érdeklődőknek részletes tájékoztatást és felvételi nyomtatványokat egyszerű levélbeli megkeresésre díjtalanul küld az intézet igazgatósága (VIII. Mosonyi-u. 8. sz.).

Értesítés. A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi kollégiumának jogakadémiáján az 1905—1906. tanév II-ik felére a beiratások 1906. január 9-től 19-éig eszközöndők; az előadások január 23-án veszik kezdetüket. Utólagos felvételnél jan. 20—22. napjain dékáni-, azután pedig tanári-kari engedéllyel lehet helye. Akik jogi tanulmányaikat csak most fogják kezdeni, azok az érettségi bizonyítványt, akik pedig az egyetemokról; vagy más jogakadémiákról lépnek át, azok csupán eddigi leckekönyvüket tartoznak a beiratkozásnál felmutatni. A felévi

tandij 50 korona. Evangelikus lelkészek, tanárok és tanítók fiai — tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra — minden további folyamodás nélkül a tandij felét fizetik. A vizsgálatok határideje január 5-től 15-ikéig terjed. A jogakadémiai hallgatók általában részesülhetnek a kollégium kebelében fennálló, a tanév elején ujonnan épített s kényelmesen felszerelt tápintézet kedvezményeiben; ebéd- és vacsoráért a II. félévben — január 1-től június végéig — 90 korona; csak ebédért a II. félévben 50 korona fizetendő. Az erre érdemesek igényt tarthatnak a kollégium által évenként kiosztatni szokott ösztöndíjakra; valamint a szegénysorsuak tandijmentességre, tápintézet-díj elengedésre s a jelentékeny alapítókéval rendelkező „Jogász segély-egylet” támogatására számíthatnak. A jogakadémiai ifjusági-, valamint a kollégiumi nagy könyvtár a hallgatóság rendelkezésére áll. Mindennemű felvilágosításokkal, levélbeli megkeresésre is, szívesen szolgál a jogakadémia igazgatósága.

Hungária-fürdő (Zombor, Basa-utca 1. sz. a gimnázium főbejáratával szemben) mindennap reggeli 6 órától kezdve esti 6 óráig a nagyközönség rendelkezésére áll. Urak részére mindennap délig, kedden csak délelőtt 9 óráig, kedden és szombaton délután; — hölgyek részére hétfő, szerda és péntek délután, valamint kedden d. e. 10 órától délig; diákok részére kedden délután. Gőzfürdő-jegy 1 kor., kádfürdőjegy 1 kor. 20 fillér, diákjegy 40 fillér, mely utóbbi csakis kedden délután vehető igénybe. Telefon a fürdőben.

„**Antidol**” a legjobb gyógyszer fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen, a szeg nem kell bevenni, néhány csepp a tenyérre eldörzsölve s használati utasítás szerint belelegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla. Kérdezzé ismerőseit: hogy használta-e már az „Antidol”-t? amely nagyszerű hatású aranyéremmel lett kitüntetve. Egy üvegecske ára 1 kor. 20 fill. és 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Kapható Zomborban: Tarczyay István és Temesváry József gyógyszerüzaraiban. 20—5

Színház.

New-York szépének vasárnap esti előadása bizony meglehetősen csunya látványosság volt, a mi ennek az amerikaiában kifinomodott észjárással összetakolt s inkább jongleurok, orpheumi artisták és cirkuszbeli clownok, mint színészek részére megírt operettnek hajmeresztő sületlenségeit még elviselhetetlenebbé tette. A szereplők kedvét talán a feljök tatóngó üres ház lohasztotta le egész a fagypontra alá, a közönség pedig méltán boszankodhatott azon, hogy szilveszteri hangulatát ilyen silánysággal savanyították tönkre.

Nem mai keletű az az irodalmi divat, hogy belső értéküknél fogva nagy sikerű vagy aktualitásuk következtében szenzációs regényeket dramatizálnak. Ha nem csalódom, ez az alapjában véve ferde és helytelen szokás is Franciaországból indult világméretű útjára, s most már — amint ezt a magyar költészet berkeiben jártas olvasó tudja — nálunk sem ismeretlen.

A hétfőn bemutatott **Dorrit kisasszony** is ilyen dramatizált regény, még pedig az angol Dickens Little-Dorrit című regényének vigjátékká való feldolgozása. Schönthán a kissé terjengős regényből ügyes tapintattal és helyes érzéssel azokat a jeleneteket vitte színpadra, melyek végeredményükben a kis Ammy és Arthur bájos szerelmi idilljévé szövednek össze.

Ennek az Ammynek Barna Jolánban mindenképp kitűnő személyesítője akadt, aki főleg az I. és II-ik felvonásban produkált remek és közvetlenségével szívhez szóló já-

tékáért nyílt színen is zajos tapsot aratott. Horti (Arthur) is legjavát adta az ő már több ízben méltányolt mimelö tehetségének. William Dorrit érdekes szerepében Polgár Károly valóságos kabinetalakítást nyújtott, mely bármelyik színpadnak díszére válnék, ha abból kiküszöbölne a II-ik felvonás utolsó jelenetében tapasztalt tulzásokot, melyek mint egy nagyon is különleges, de mindenesetre egyéni felfogás folyományai jogosultak ugyan, de az általános izléssel és közfelfogással nem igen egyeztetetők össze. Felette jellegzetes volt Nagy Imre Burnish-é, találó Sik elegáns szédelő bárója és elfogadhatóan előkelő Virányi hercege.

Kedden egy érdekes, sőt költői szövéssé szöveggel bíró és tárgyánál fogva törülmetszett magyar operette: a nálunk már évek óta ismert **Bolond** került színre. A címszerepben Polgár ismét tanujelét adta hatalmas alakító képességének és párját ritkító sokoldalúságának, noha az erősebb affektusok tetőpontján, ott, ahol Bimbó, féltve őrzött egyetlen kincsének: Bimbillának elvesztése miatt megzavarodott elmével és megszakadt szívvel összeroskad, megint a már Volkhardt örömetlen és Dorritnál kifogásolt szertelenségbe esett. Partnere, Lévai mint Bimilla nagyfokú rekedtséggel bajlódott s szemlátomást szenvedve játszotta végig megerőltető, nehéz szerepét. Talán helyes dolog volna ezt a kitűnő és hangyaszorgalmu művésznőt egy ideig pihentetni, hogy egészségét és hangszálainak teljes épségét minél előbb visszanyerhesse az őt valósággal becéző közönség öröme és — gyönyörűségére. Igen kedves volt a Váradi-Kormos-Haraszti és Hatvani-Gózon-Ernyei kettős triász játéka, mulattató Nagy furfangos, csalafinta sekrestyése és tömörségével imponáló Kozma éneke.

A **Kata néni** című, kissé hig lére eresztett, érdekesítő bonyodalom nélküli vigjáték, melyet szerdán mutattak be, minden esetre találó példája a most már divatját mult idő egységének alapján szerkesztett drámai alkotásoknak. Hogy azonban az efajta mű mulattató legyen, ahhoz francia találékonyosság és gall szellemesség is kellene, aminek nyomát még nagyító üveggel sem lehetne ebben az ujdonságban felfedezni.

Amilyen szintelen maga a darab, éppen olyan lagymatag volt az előadás is. A címszerepben Papp Iona buzgólkodott, akinek játékára jellemző, hogy a legnagyobb hatást egy önkénytelenül kiszalasztott „izé”-vel érte el. Barna Jolánál (Amy) feltűnt a nála szokatlan bágyadtság, mely talán ügyesen leplezett indiszpozícióra vezethető vissza. Aránylag legjobban állták meg helyüket Horti, a festő és Sik, a lelkész szerepében. Molnár Vilma játéka nagyjából megfelelőnek bizonyult.

— 1.

Ma pénteken, Rück karmester jutalomjátékául, Verdi népszerű operája: **La traviata** kerül színre, mely tudvalevőleg Dumas Kaméliás hölgyének zenei feldolgozása. A közönség bizonyára méltányolni fogja a mi rendkívül tehetséges és ambiciózus karmesterünk eredményekben gazdag működését s így előreláthatólag zsufolt házzal jutalmazza majd ezt a fiatal és fényes jövőre hivatott zenészt.

Készségesen regisztráljuk azt az örömdetes hírt, hogy Kürti Margit hosszas betegségéből felépülvén, a jövő hét elején ismét fellép, ami a drámai előadások színvonalát jelentősen emelni fogja.

Művészet — Irodalom.

Előfizetési fölhívás a „Tuberkulózis” című lapra. Küzdjünk Magyarország legnagyobb ellensége, a tuberkulózis ellen! Tanítsuk meg hazánk minden lakóját arra, hogy hogyan védekezhet a hervadás kórjával szemben. Ez lapunk föladata, melyet a budapesti szegénysorsu tüdőbetegek Szanatorium-egyesülete ad ki, a legkiválóbb szakferfiak közreműködésével és a hatóságok támogatásával a nagyközönség részére. A nagy ügy érdekében való tömörülés egyik eszköze lapunk leendő, ha sikerülend azt minél szélesebb körben elterjeszteni. Erre kérjük becses közreműködését. Terjesszük e lapot hazánk lakosságának minden rétegében. A lapot a budapesti Szanatorium-egyesület tagjai díjmentesen kapják, másoknak a havi közlöny előfizetési ára egy esztendőre 1 korona. Az előfizetőket gyűjtő iverk és az előfizetési díjak a Szanatorium-egyesület titkárságához (Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 46.) küldendők. Szíves segédelmét a lap terjesztésében újból kérve, maradunk a budapesti Szanatorium-egyesület megbízásából hazafiai tisztelettel Okolicsányi-Kuthy Dezső dr., egyetemi m. tanár, az Erzsébet királyné Szanatorium igazgató főorvosa, Tauszk Ferenc dr., egyetemi m. tanár, a budapesti tüdőbetegek Szanatorium-egyesülete I. titkára, szerkesztők.

Közgazdaság.

A takarmány pótlása.

A magyar anyaföld áldásdus ereje világ-szerte híres volt hajdanában. Gondtalanul folyt a gazdálkodás, sajnos, minden rendszerezés nélkül. A mezőgazdának nem kellett aggodnia, hogy munkája, mely, eléggé lelkiismeretlenül, csak a föld kiméletlen kiszípolozására irányult, kárba fog veszni. Ha egy-egy esztendőben, az időjárás viszontagsága következtében, a termés nem is felelt meg a tulhajtott várakozásoknak, a jövő év bőségesen pótolta a vesztettet. Esmélődni a magyar gazdák csak akkor kezdtek, mikor már az agyoncsigázott föld a mult század második felében megtagadta a hozambőséget. Az 1863-iki inséges év intő szava végre teljesen meggyőzte a hazai gazdaközönséget, hogy a talaj okszerű és rendszeres művelésének elmulasztása azzal a katasztrófával fenyeget, hogy a magyar föld híres termőereje tökéletesen elpusztul.

A végszükség már most arra kényszerítette a gazdákat, hogy külföldi példák után indulva a vetések változatosságával, mester-séges trágyázással és alkalmas mezőgazdasági gépek segítségével helyreüssék a könnyelmű gazdálkodás okozta károkat s ne csak folytonosan és esökönnyösen követeljenek a földtől, hanem adjanak is neki annyit, hogy erejét fentarthassa.

A szakértelemmel végzett munka, az újítások felhasználása, a találékony korrallal való haladás meg is hozták gyümölcseiket, noha mindazonáltal a régi termőképességet nem lehetett visszaállítani és a magyar gazdának szüntelenül törekednie kell, hogy működését tökéletesbitse. Kiváló gondot kell fordítania arra, hogy a szűkebb takarmánytermékek hiányait valamelyes uton kitöltse. Erre megtanította gazdáinkat a mult évi takarmányhiány, mely oly végzetes következményekkel járt állatállományunkra nézve.

Mint rendszeren, nagy szükségben, eleinte az orvoslás módja a kapkodás jellegével bírt. Száz meg százféle módját eszelték ki annak, hogyan lehetne segíteni a takarmányhiányon. Egyik a vadgesztenyében vélt feltalálni takarmánypótlékot, másik meg összekevert mindenféle haszontalan lim-lomot, mely ugyan nem volt drága, de nem is volt annyi tápereje, hogy a jószágot friss egészségben fentart-

hatta volna. Végre is Ásványi Lajos, a palicsi földmivesskola nemrég elhunyt igazgatója, felismerte, hogy a tengeriszárban több millió métermázsra jó táperejű takarmány vész kárba. Ebből kiindulva megszerkesztett egy tengeriszártépő készüléket, melynek segítségével legjobban lehetséges a tengeriszárt kihasználni, azt célszerűen, gyorsan és olcsón feldolgozni.

Nem csekély fontosságú magának a tengeriszárnak mint takarmánynak alkalmas szernek a felismerése, mert a magyar korona területén, körülbelül 472.000 katasztrális holdon termelt tengerinek szártermése, átlag holdanként 20 métermázsát számítva, körülbelül 9.500.000 métermázsára tehető. A tengeriszár keményítő értékét pedig, szakavatott számítás szerint, a középminőségű réti szénához viszonyítva, az arány az, hogy 129 kgr. széttepett tengeriszár 100 kgr. közepes réti szénát képes helyettesíteni, vagy 107 kgr. zabos búkkönyt.

Ez adatokból világosan kitűnik, hogy a tengeriszárt nemcsak takarmányszűk esztendőben érdemes takarmánnyá feldolgozni, hanem igenis a tépett tengeriszár ezentúl általános takarmánynak tekintendő.

De nagybecsű találmány az Ásványi-féle „Agraria” szabadalmazott tengeriszártépő készülék is, melyet egy kiváló szakferfi, Kellner Antal, az „Agraria” gépforgalmi részvénytársaság vezérigazgatója vezetett be, sem költséget, sem fáradságot nem kímélve, a magyar gazdák körébe. A mezőgazdaságunkban korszakot alkotó találmány iránt egyre fokozódik az érdeklődés, annál inkább, mert a készüléket ez év július havában Budapesten, a Tattersalban, októberben Nagyenyeden, a gazdasági kiállítás keretében és néhány nap előtt Debrecenben mutatták be működésben és mindannyiszor az érett nyers tengeriszárt meglepő eredménnyel tépte szét a készülék.

Ily kiváló találmány elől nem zárkozhatik el a magyar gazdáközönség, melynek be kell látnia, hogy az értékes táperejű kukoricaszárát kár tüzelőanyagként felhasználni. A szűk esztendők a legnagyobb takarékoságra intik a gazdákat, kik ma már nem bízhatnak a föld kizsákmányolásában, hanem saját érdekük parancsolta kötelességük, hogy a föld adományait legjobb tudásuk szerint értékesítsék.

Már pedig rossz gazda, aki elpocsékolja azt, aminek jobb hasznát veheti, vagy aki merő maradiságból konokul ragaszkodik a régi rendszerhez, holott a haladó kor módját nyújtja eddig figyelmen kívül hagyott újabb kereseti forrás kihasználásának.

Azért nem is kételkedünk, hogy az újonnan feltalált tengeriszár-tépő készülék csakhamar minden valamirevaló gazdaságban működni fog.

HIRDETÉSEK.

7273/1905.

Pályázati hirdetmény.

A járásomhoz tartozó Ófutak községben üresedésbe jött községi I. és II. írnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állások egyikét elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb **1906. évi január hó 20-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezetteket figyelembe nem veszem.

Megjegyzem, hogy ezen állások javadalmazása havi előleges részletekben fizetendő évi 720—720 korona.

A jegyzői oklevéllel bírók, illetve a jegyzői tanfolyamot végzettek előnyben részesülnek.

Ujvidék, 1905. december 27-én.

Mezey Imre,

főszolgabíró.

2-2

KIADÓ LAKÁS.

**Apatini-ut 37. számú
sarokház 5 szoba és
mellékhelyiségeivel
folyó évi május hó
1-től kiadó.**

BŐVEBBET

SCHLACHTER JÓZSEF

10-1 tulajdonosnál.

478 szám.

bv. 1905.

Árverési hirdetmény

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 § a értelmében ezennel közli, hogy a hódási kir. járási-bíróság 1905. Sp. II. 278/2 számú végzése által dr. Thurszky Zsiga zombori ügyvéd által képviselt özv. Vlozsa József-éne szül. Kubasek Mária bobrói lakos javára íj Kubasek József hódási lakos ellen 8000 korona tőke, ennek 1889. évi november hó 14. napjától számított 5% kamatai és eddig összesen 221 korona 50 filler perkoltság követelés erejéig ehendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felöltött és 3655 koronára becsült különféle rőtös árú stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek az 1905. V. 2774 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Hódásán Hausz István téle házban leendő eszközésére **1906. évi január hó 10-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőnek becsület alul is eladottnak fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Hódásán, 1905. évi december hó 30. án.

Vaczy Janos,

kir. bír. végrehajtó.

Szálloda átvétel

Apatinban.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Apatinban a SCHÖFFER-féle szállodát bérbe vettem s azt a mai igényeknek megfelelően berendeztem és **azt február hó 1-en megnyitom.**

Az előnyösen ismert zombori ELEFÁNT szállodában szerzett bőséges tapasztalataim és több mint 18 évre terjedő gyakorlatom elegendő biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy t. vendégeimet legteljesebb megalégedésükre fogom ki-
szolgálhatni.

**Kitünő ételekről és italokról
gondoskodom.** 2-1

Magamat a n. é. közönség jóindulatába és pártfogásába ajánlva, maradok kiváló
tisztelettel

Lindenmayer János,

az apatini SCHÖFFER-féle szálloda berlője.

Kiadó vendéglő.

3-1 **Parcsetich Mihály** vendéglője — helyben Rókus-
utca — május hó 1-től kiadó.

A G R A R I A

KERJEN

MINDEN

GAZDA

az

AGRARIA-tól

ÁRJEGYZÉKET

**gőzcseplőkészletekről,
benzinmotorokról
és vetőgépekről.**

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.

Levélcím:

AGRARIA

Budapest, Váci-ut 2. 52-2

A G R A R I A

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni,
hogy folyó hó 7-én, vasárnap

Szent Gellért-sört

csapolok, melyre a n. é. közönséget ezuton meghívom.

Tisztelettel **Konyovits Mladen,** (Ratar) vendéglős.

„HUNGÁRIA“

== GÖZ- és KÁDFÜRDŐ ==

== Basa-utca 1. sz., gimnáziummal szemben, ==

megnyilt.

FÜRDŐ ÁRAK:

gőzfürdőjegy 1 korona,
kádfürdőjegy 1 kor. 20 fillér,
diákjegy 40 fillér,

mely utóbbi csakis csütörtökön
délután vehető igénybe.

A fürdő reggeli 6 órától esti 6
óráig van nyitva. *—4

470. szám.

br. 1905.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közlirre teszi hogy a budapesti VII. ker. kir. járásbíróság 1905 Sp VI. 1421/3 számú végzése által dr. Legend Ferenc hódási ügyvéd által képviselt Friedmann Ignác budapesti lakos javára Speiszer Bálint bási lakos ellen hátr. 37 kor. 54 fill. tőke, ennek 1905 évi augusztus hó 7 ik napjától számítandó 5% kamatai es eddig összesen 12 kor. 65 fill. perköltsege követelés erejéig elrendelt kielgítési végrehajtás alkalmával bíróság felhívogalt es 625 koronára becsült egy kukorica morzsoló, deszkák szobabútor, ágynemű stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1905 V. 244/4 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Bácsban alperes lakásán leendő eszközlésére 1906 évi január hó 5 ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik es ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek bécsáron atul is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint kifizetendő.

Hódásagon, 1905. évi december hó 22 én.

Vaczy János,
kir. bir. végrehajtó

Szőlővessző!

A világhírű **DELAWARE** adja a legjobb borsot!
Oltani, permetezni nem kell!
A szőlészet kincse.

A phylloxerának ellentáll!!!!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

Nagymennyiségű sima és gyökeres
Delaware vessző eladás.

Cím:

Szigyártó és Takáts

szőlőteleptulajdonosok. *—13

Telep: Alsó-Szeged. Központi iroda: Felső-Szeged.
Somogy megye.

Új elektrotechnikai műhely Zomborban.

Azon sokoldalú felhívásnak engedve, van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **Zomborban, Orgona-utca 20. szám alatt lévő házban** a jelen kor igényeinek teljesen megfelelő

elektrotechnikai műhelyt

nyitottam, és azt a mai naptól fogva üzemben tartom.

Elvállalok e szakmába vágó mindennemű munkák elkészítését.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

SZALAY FERENC,

elektrotechnikus Zombor, Orgona utca 20.

Schvarcz József és Társa

gép- és szerszám-raktár, gépszijgyár, műszaki iroda,

BUDAPEST, Vaczi-körút 26/a.

Elsőrendű minőségben es lego csóbban szállit eredeti gipsz- es sulypatmentes **USZÓ** kocsikenőcsőt, gépolajat, hengeroajat, sűrített gépkenőcsőt, telítő- es fertőtlenítő-szereket, pép fedéllemez, saját gyártmányu színbőr-szijakat, tömitő anyagokat, szab. **LATZKÓ-SCHVARCZ** tűzrostelyt, **HOYT** csapágyfemet, szab. **BROWN** patkóacélakat, szab. arkos patkot kötélbetéttel, kékkövet, ojtószalagot, szenkénegzőt, gazdasági gépeket, préseket, burgonya-osztályozó es tisztító-gépet, burgonya-arató-gépet, amerikai tengeri-arató-ü tető fosztó- es szár-
apritó-gépeket, amerikai lakatokat stb

Ritka alkalmi vétel!

Villanyos csillár kiállítás.

A legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

VILLANYVILÁGITÁSI BEVEZETÉSEK

a legmesszebbmenő szavatolás mellett.

Petroleum és gázlámpák

villanyra átalakittatnak

Teltsch Gáspár

optikai es elektrotechnikai műintézetében

ZOMBORBAN

Bámulatos olesón!

Könyv- és könyomdai műintézet.

TELEFONSZÁM : 18.

B Á C S K A

MEGYEI KÖZÉRLEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY KIADÓHIVATALA.

Bittermann Nándor és Fia

Zombor, vármegye palota.

Gyors és pontos kiszolgálás. Méltányos árak.

Folyóiratok, szépirodalmi és szaklapok, tudományos és közgazdasági művek, iskolai értesítők, röpiratok, gyászjelentések, váltók, táblázatok, számlák, levélfejek, névjegyek, eljegyzési és esketési kártyák, sima és dombornyomatu monogrammok, falragaszok, körlevelek, táncvigalmi meghívók, táncrendek, étlapok stb. minden e szakmába vágó munkák magyar, dalmát, szerb és német nyelven készíttetnek

csinos és izléses kiállításban.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák

elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községi nyomtatványokból

nagy raktár.